

PROLOOG

13 augustus, KEY WEST

Lieve M,

Er zijn nu al dertig dagen vol felle, door de zon beschenen kleuren en een steeds veranderende wind verstreken. Ik denk te veel en droom niet.

's Middags ben ik meestal bij Louie, waar ik op de veranda zit te schrijven of naar de zee zit te kijken. Het water boven het mozaïek van zandbanken heeft smaragdgroene vlekken, maar krijgt een steeds fellere blauwe kleur naarmate de zee dieper wordt. De hemel strekt zich eindeloos ver uit en de wolken zijn witte pluïpjes die als rookpluimpjes rondkringelen. Er is altijd een briesje, dat de geluiden vervaagt van de zwemmende mensen en van de zeilboten die net voorbij het rif voor anker gaan. De veranda is overdekt en als er plotseling een storm opsteekt, wat vaak het geval is in de namiddag, blijf ik gewoon aan mijn tafel zitten, zodat ik de regen kan ruiken en kan zien hoe het water gaat schuimen, en gaat lijken op een vacht die tegen de goede richting in wordt gestreken. Soms giet het, terwijl de zon tegelijkertijd blijft schijnen.

Niemand valt me lastig. Ik ben zo langzamerhand een deel van de restaurant-familie, net als Zulu, de zwarte labrador die achter frisbees het water inrent, en de zwerfkatten die stilletjes bij de tafels komen zitten en op de restjes wachten. Louie's vierbenige beschermelingen krijgen beter te eten dan de meeste mensen. Ik vind er troost in als ik zie dat de wereld beesten vriendelijk behandelt. Over mijn dagen kan ik dus niet klagen. Het zijn de nachten die ik met angst tegemoet zie.

Als mijn gedachten weer naar de duistere plekken van mijn ziel kruipen, en hun vreselijke webben weven, stort ik mezelf in de drukke straten van het oude stadscentrum en word ik naar de lawaaierige bars toegetrokken als een mot die op het licht afkomt. Walt en PJ hebben mijn nachtelijke gewoontes tot een kunstvorm verfijnd. Walt komt het eerst naar het pension terug, bij het invallen van de avond. Als het donker wordt, stopt

hij namelijk met zijn handel in zilveren sieraden op Mallory Square. We openen dan een paar flesjes bier en wachten op PJ. Vervolgens gaan we de straat op, van bar tot bar trekkend, en meestal eindigen we bij Sloppy Joe. We worden zo langzamerhand onafscheidelijk. Ik hoop dat zij tweeën altijd onafscheidelijk zullen zijn. Ik vind hun liefde nu helemaal niet vreemd meer. Ik vind niets meer vreemd, behalve de dood die ik om me heen zie.

Uitgemergelde, bleke mannen, in wier ogen ik hun gepijnigde ziel weerspiegeld zie. Aids is een verterend vuur dat vernietigt wat dit eilandje te bieden heeft. Vreemd dat ik me zo thuis voel bij de bannelingen en de stervenden. Misschien overleven zij me allemaal nog wel. Als ik 's nachts wakker ben en naar het zoemen van de ventilator lig te luisteren, dringen de beelden van hoe het zal gebeuren zich aan me op.

Elke keer als ik een telefoon hoor rinkelen, denk ik er weer aan. Elke keer als ik iemand achter me hoor lopen, draai ik me om. 's Nachts kijk ik in mijn kast, achter het gordijn en onder mijn bed, en ik schuif een stoel voor de deur.

Lieve god, ik wil niet naar huis.

Beryl

30 september, KEY WEST

Lieve M,

Toen ik gisteren bij Louie was, kwam Brent naar de veranda en zei dat er telefoon voor mij was. Toen ik naar binnen ging, had ik hartkloppingen. Ik hoorde het geruis van een interlokale lijn en vervolgens werd de verbinding verbroken.

Ik kan je niet vertellen hoe ik me daardoor voelde! Ik houd mezelf voor dat ik te achterdochtig ben. Hij zou iets gezegd hebben en zich verkneukeld hebben over mijn angst. Het is onmogelijk dat hij weet waar ik ben, het is onmogelijk dat hij me heeft opgespoord. Eén van de obers heet Stu. Hij heeft het pas uitgemaakt met zijn vriend met wie hij in het noorden van het land samenwoonde, en is toen hierheen gekomen. Misschien was het zijn vriend die belde, en was de verbinding

slecht. Misschien klonk het daarom alsof hij naar 'Straw' vroeg in plaats van naar 'Stu', en hing hij op toen ik antwoordde. Ik wilde dat ik niet had verteld wat mijn bijnaam is. Ik ben Beryl. Ik ben Straw. Ik ben bang.

Het boek is nog niet af. Maar ik heb bijna geen geld meer en het weer is omgeslagen. Het is donker vanmorgen en er staat een harde wind. Ik ben in mijn kamer gebleven omdat mijn papieren in zee zouden waaien als ik zou proberen bij Louie te werken. De straatverlichting is aan. De palmbomen zwaaien in de wind, met bladeren als omgekeerde paraplu's. De wereld kreunt als een gewond dier buiten mijn raam en als de regen tegen het venster slaat, klinkt dat alsof een duister leger Key West is binnengekomen en de stad heeft bezet.

Binnenkort moet ik vertrekken. Ik zal het eiland missen. Ik zal PJ en Walt missen. Zij maakten dat ik me geliefd en veilig voelde. Ik weet nog niet wat ik ga doen als ik terug ben in Richmond. Misschien zou ik onmiddellijk moeten verhuizen, maar ik weet niet waar ik heen moet.

Beryl

I

Ik deed de brieven uit Key West in de bruine map terug, pakte een zakje met operatiehandschoenen, stopte dat in mijn zwarte dokterstas en stapte in de lift om één verdieping naar beneden, naar het mortuarium te gaan.

De tegels in de gang waren nat van het dweilen, de sectieruimte was afgesloten, want het werk zat erop. Schuin tegenover de lift bevond zich de stalen koelcel. Toen ik de zware deur opende, kwam de overbekende vlaag koude, bedorven lucht me tegemoet. Ik vond het wagentje zonder op de kaartjes aan de tenen van de lijken te hoeven kijken, omdat ik de slanke voet die onder het witte laken uitstak ook zo wel herkende. Ik kende elke centimeter van Beryl Madisons lichaam.

Haar grijsblauwe ogen starden dof voor zich uit vanonder de halfgeopende oogleden. De spieren in haar gezicht, dat vooral aan de linkerkant vol bleke vleeswonden zat, waren slap. Ze had een snee in haar hals die doorliep tot aan haar bovenste rugwervel, en de dragende spieren waren doormidden gesneden. Op en rond haar linkerborst waren negen dicht bij elkaar liggende steekwonden zichtbaar, als een bijna volmaakt verticale rij grote, rode knoopsgaten. Ze waren snel na elkaar toegebracht, de een na de ander, met zo'n kracht dat er nog sporen van het heft te zien waren. De verwondingen in haar onderarmen en handen varieerden in grootte van een halve tot zo'n twaalf centimeter. Er waren in totaal zevenentwintig wonden als de twee verwondingen op haar rug wel, maar de steekwonden en haar doorgesneden keel niet meegeteld werden. Al die wonden had ze opgelopen terwijl ze probeerde een groot, scherp lemmet af te weren.

Ik had geen foto's of tekeningen van het lichaam nodig. Als ik mijn ogen sloot, zag ik Beryl Madisons gezicht. Ik zag elk ziekmakend detail van het geweld dat haar was aangedaan. Haar linkerlong was vier keer doorboord. Haar halsslagaders waren vrijwel doormidden. Het mes had de aortaboog, de longslagader, het hart en het hartzakje geraakt. Ze moest al wel dood zijn geweest toen die gek haar vervolgens bijna onthoofdde. Ik probeerde het te begrijpen. Iemand had gedreigd haar te

zullen vermoorden. Ze was naar Key West gevlucht. Ze was doodsbang. Ze wilde niet sterven. Het was gebeurd op de avond dat ze naar Richmond terugkwam.

Waarom heb je hem in je huis binnengelaten? Waarom in godsnaam?

Ik legde het laken weer terug en duwde het wagentje naar de achterwand van de koelcel, waar ook de wagentjes met de andere lichamen stonden. Morgen om deze tijd was haar lichaam al gecremeerd en was de as op weg naar Californië. Beryl Madison zou volgende maand vierendertig zijn geworden. Blijkbaar had ze helemaal niemand, en van haar familie was er niemand meer in leven, behalve een halfzuster in Fresno. De zware deur sloeg dicht.

Het asfalt van de parkeerplaats achter het kantoor van de pathologisch-anatomische dienst voelde warm en geruststellend onder mijn voeten en ik kon de creosootolie van de spoorwegbielzen ruiken die vlakbij in de ongewoon warme zon lagen te bakken. Het was Halloween.

De buitendeur stond wijdopen en een van mijn assistenten was de stoep met een waterslang aan het schoonspoelen. Speels liet hij het water in een grote boog zo dicht naast mij neerkletteren dat ik de druppels op mijn enkels voelde.

‘Hé, dr. Scarpetta, houdt u tegenwoordig de werktijden van een ambtenaar aan?’ riep hij.

Het was even na half vijf. Ik verliet mijn kantoor zelden voor zes uur.

‘Kan ik u soms een lift geven?’ vroeg hij.

‘Iemand haalt me al op. Bedankt,’ antwoordde ik.

Ik was in Miami geboren en kende het gebied waar Beryl zich die zomer had verborgen dus redelijk goed. Als ik mijn ogen sloot, zag ik de kleuren van Key West. Ik zag heldergroen en blauw en zonsondergangen die zo uitbundig waren dat alleen God ze ongestraft zo schilderen kon. Beryl Madison had nooit naar huis terug moeten gaan.

Een gloednieuwe LTD Crown Victoria, glimmend als zwart glas, draaide langzaam de parkeerplaats op. Ik verwachtte de vrouwde, gammele Plymouth en was verbijsterd toen het raampje van de nieuwe Ford opengleed. ‘Wacht je op de bus of zo?’ De spiegelglazen van zijn zonnebril weerspiegelden mijn verbaasde gezichtsuitdrukking. Toen de elektronische sloten zich

met een luide klik openden, probeerde inspecteur Pete Marino een blasé gezicht te trekken.

‘Ik ben onder de indruk,’ zei ik terwijl ik op het pluche ging zitten.

‘Hoort bij mijn promotie.’ Hij liet de motor op volle toeren draaien. ‘Niet slecht, hè?’

Na jaren met sjofele trekpaarden gereden te hebben, had Marino nu eindelijk een echte hengst gekregen.

Toen ik mijn sigaretten pakte, zag ik dat er een gaatje in het dashboard zat. ‘Heb je daar je zwaailicht of alleen maar je elektrische scheerapparaat op aangesloten?’

‘Ja, Jezus,’ klaagde hij. ‘De een of andere idioot heeft mijn aansteker gejat. Bij de autowasserette. Ik bedoel, ik had die auto pas een dag, kun je ’t geloven? Ik bracht ’m daar gelijk heen, oké? Had het te druk met schelden omdat de antenne door de borstels was afgebroken, dat peperde ik die idioten goed in...’

Soms herinnerde Marino me aan mijn moeder.

‘... en ik zag later pas dat die verdomde aansteker verdwenen was.’ Hij zweeg even en rommelde in zijn zak terwijl ik in mijn tasje naar lucifers zocht.

‘Hé, chef, ik dacht dat je wou stoppen met roken,’ zei hij op nogal sarcastische toon terwijl hij een Bic-aansteker in mijn schoot gooide.

‘Dat ga ik ook doen,’ mompelde ik. ‘Morgen.’

De avond dat Beryl Madison vermoord werd, was voor mij een uitgaansavond geweest. Ik doorstond eerst een luidruchtige opera, en ging daarna in een overgewaardeerde Engelse pub iets drinken met een gepensioneerde rechter die naarmate het later werd, steeds minder eerbiedwaardig bleek te zijn. Ik had mijn pieper niet bij me. Omdat de politie me niet kon bereiken, hadden ze Fielding, het plaatsvervangend hoofd, gevraagd naar de plek van het misdrijf te komen. Dit zou de eerste keer zijn dat ik in het huis van de vermoorde schrijfster kwam.

Windsor Farms was niet het soort wijk waar je zoiets vreselijks zou verwachten. De huizen waren groot en stonden een beetje van de weg af, omringd door onberispelijke tuinen. De meeste hadden alarminstallaties, en in elk van de huizen in de wijk werd de temperatuur centraal geregeld, zodat het niet nodig

was om de ramen te openen. Geld kan niet het eeuwige leven kopen, maar wel een bepaalde mate van veiligheid. Ik had nog nooit een moordzaak in de Farms meegemaakt.

‘Blijkbaar had ze ergens geld vandaan,’ zei ik toen Marino voor een verkeerslicht stopte.

Een vrouw met sneeuwwit haar die haar sneeuwwitte maltezer leeuwte aan het uitlaten was, wierp ons een steelse blik toe terwijl het hondje aan een graspolletje snuffelde, waarna het uiteraard zijn behoefte ging doen.

‘Wat een stomme bol wol,’ zei hij terwijl hij verachtelijk naar de vrouw en de hond staaarde. ‘Ik haat zulke keffertjes. Die staan de hele tijd te blaffen en ze pissen alles onder. Als je dan toch een hond neemt, neem er dan een met tanden.’

‘Sommige mensen willen gewoon een dier om hen gezelschap te houden,’ zei ik.

‘Ja.’ Hij zweeg, en ging toen door op mijn eerdere opmerking. ‘Beryl Madison had inderdaad geld, en het meeste daarvan zit vast in haar huis. Als ze al wat gespaard had, heeft ze dat er blijkbaar in Gay West doorgejaagd. We zijn nog steeds met haar papieren bezig.’

‘Heeft iemand die soms doorzocht?’

‘Dat ziet er niet naar uit,’ antwoordde hij. ‘We hebben ontdekt dat ze het helemaal niet slecht deed als schrijfster – wat betreft de centen dan. Blijkbaar gebruikte ze verscheidene pseudonimen. Adair Wilds, Emily Stratton, Edith Montague.’ De spiegelglazen werden mijn kant opgedraaid.

Behalve Stratton kende ik geen van de namen. Ik zei: ‘Haar middelste naam is Stratton.’

‘Daar komt haar bijnaam Straw misschien vandaan.’

‘Ja, en van haar blonde haar,’ merkte ik op.

Beryls haar was honingblond, met lichtblonde, door de zon gebleekte strengen. Ze was klein en tenger en had gelijkmatige, verfijnde gelaatstrekken. Toen ze nog leefde was ze misschien een opvallend mooie vrouw geweest. Het was moeilijk om nu te bepalen of dat echt zo was. De enige foto van Beryl toen ze nog leefde die ik had gezien, was die op haar rijbewijs.

‘Toen ik met haar halfzuster sprak,’ zei Marino, ‘ontdekte ik dat Beryl Straw werd genoemd door de mensen met wie ze goed omging. Wie ze ook vanuit de Keys die brieven schreef, die persoon kende haar bijnaam. Dat is mijn indruk.’ Hij stelde

het achteruitkijkspiegeltje bij. 'Ik snap niet waarom ze die brieven gefotokopieerd heeft. Daar zit ik al een tijdje over na te denken. Ik bedoel, hoeveel mensen ken jij die fotokopieën maken van hun privé-brieven?'

'Je had het er over dat ze fanatiek alles op papier vastlegde,' bracht ik hem in herinnering.

'Precies. Dat zit mij ook dwars. We denken dat die vent haar maandenlang bedreigd heeft. Wat deed hij precies? Wat zei hij? Dat weten we niet, omdat ze zijn telefoontjes niet heeft opgenomen en omdat ze ook niets opgeschreven heeft. Die vrouw maakt zelfs fotokopieën van haar privé-brieven, maar ze legt niet vast hoe iemand haar dreigt te mollen. Zeg jij maar of dat klopt of niet.'

'Niet iedereen denkt zoals jij.'

'Tja, sommige mensen denken helemaal niet, omdat ze in een situatie zitten die ze voor iedereen verborgen willen houden,' merkte hij op.

Hij draaide een oprit op en parkeerde voor de garagedeur. Het veel te hoge gras stond vol met grote paardebloemen die heen en weer zwaaiden in de wind, en naast de brievenbus stond een bord met **TE KOOP** erop. Het gele band dat de politie gebruikt om de plaats van een misdrijf af te bakenen hing nog steeds voor de grijze voordeur.

'Haar karretje staat in de garage,' zei Marino terwijl hij uitstapte. 'Een mooie, zwarte Honda Accord EX. Er zijn een paar dingen aan die auto die je misschien wel interessant zult vinden.'

We stonden op de oprit en keken om ons heen. De laagstaande zon scheen warm op mijn schouders en nek. De lucht was koel, en het enige geluid was dat van het doordringend zoemen van de herfstinsekten. Langzaam ademde ik diep in. Plotseling voelde ik me heel erg moe.

Haar huis was gebouwd in een internationale stijl. Het was een modern, sober gebouw met aan de voorkant een rij grote ramen die door pilaartjes op de begane grond ondersteund werden, zodat het op een schip met een open benedendek leek. Het gebouw, dat was opgetrokken in veldsteen en grijs, gevlekt hout, was het soort huis dat je bij een rijk, jong echtpaar zou verwachten: grote kamers, hoge plafonds, veel dure, maar nutteloze ruimte. Windham Drive liep dood tegen haar tuin, wat

verklaarde waarom niemand iets had gehoord of gezien voordat het te laat was. Het huis werd aan twee kanten afgeschermd door eiken en dennebomen, die een groen gordijn vormden tussen Beryl en haar burens. Aan de achterkant hield de tuin plotseling op en liep de grond, die daar bedekt was met keien en stenen, steil naar beneden, om vervolgens over te gaan in een groot ongerept bos, dat zich zo ver ik kon zien uitstreekte.

‘Verdomme. Ze had vast herten,’ zei Marino terwijl we om het huis heen naar de achtertuin slenterden. ‘Niet mis, hè? Als je hier uit het raam kijkt, denk je dat je de wereld voor jou alleen hebt. Het uitzicht is vast fantastisch als het sneeuwt. Ik persoonlijk zou best zo’n huisje willen hebben. In de winter zou ik dan een lekker vuurtje aanleggen, mezelf een whisky inschenken en naar de bossen gaan zitten kijken. Wat is het toch mooi als je rijk bent.’

‘Vooral als je leeft, zodat je ervan kunt genieten.’

‘Een waar woord,’ zei hij.

Afgevallen bladeren knisperden onder onze schoenen terwijl we langs de westelijke vleugel van het huis liepen. De voordeur bevond zich op dezelfde hoogte als de patio en ik zag dat er een kijkgaatje in zat. Het staarde me aan als een klein, leeg oog. Marino gooide zijn peuk in het gras en begon in de zak van zijn lichtblauwe broek te zoeken. Hij had zijn jasje niet aan en zijn dikke buik pilde over zijn riem heen. Zijn witte overhemd met de korte mouwen was gekreukeld onder zijn schouderholster en zijn boordje stond open.

Hij haalde een sleutel te voorschijn met één van de gele kaartjes eraan die worden gebruikt voor bewijsmateriaal, en terwijl ik toekeek hoe hij het slot opende, verbaasde ik me er opnieuw over hoe groot zijn handen waren. Ze waren gebruind en sterk en deden me aan honkbalhandschoenen denken. Hij had nooit musicus of tandarts kunnen worden. Zelfs nu hij begin vijftig was, zijn grijze haar dun begon te worden, en zijn gezicht er net zo aftands uitzag als zijn pakken, boezemde hij de meeste mensen toch nog steeds ontzag in. Grote agenten zoals hij raken zelden bij een gevecht betrokken. De straatschoffies bekijken zulke mannen eens goed en houden hun lef dan voor zichzelf. We stonden in een rechthoek van zonlicht in de hal en deden onze handschoenen aan. Het huis rook muf en stoffig, wat wel te verwachten is in huizen die een tijd niet gebruikt worden.

Hoewel de identificatie-afdeling van de politie in Richmond het gebouw grondig had doorzocht, was er niets van zijn plaats gehaald. Marino verzekerde me dat het huis er precies zo uitzag als twee dagen daarvoor, toen het lichaam van Beryl 's avonds was gevonden. Hij sloot de deur en deed het licht aan.

'Zoals je kunt zien,' echode zijn stem, 'moet ze die kerel wel zelf binnen hebben gelaten. Er is geen teken van braak en het huis heeft een goede alarminstallatie.' Hij wees op het paneel met knoppen naast de deur en zei: 'Die is nu uitgeschakeld. Maar het ding werkte prima toen we hier kwamen, toen stond het als het ware moord en brand te schreeuwen, wat de reden is waarom we haar zo snel hebben gevonden.'

Vervolgens vertelde hij me opnieuw dat de moord aanvankelijk als een alarmmelding was binnengekomen. Kort na elf uur 's avonds had één van Beryls burens 911 gedraaid, nadat het alarm toen al bijna dertig minuten had staan loeien. Er was een patrouillewagen naar het huis gereden en de agent had de voordeur open aangetroffen. Een paar minuten later had hij via zijn radio om versterking gevraagd.

De huiskamer was helemaal overhoop gehaald en de glazen salontafel was omgevallen. Her en der op het tapijt verspreid lagen tijdschriften, een kristallen asbak, een paar art deco-schalen en een bloemenvaas. Een lichtblauwe leren fauteuil lag ondersteboven, met een kussen van de bijpassende bank ernaast. Op de witgepleisterde muur links van de deur naar de gang, zag ik spatten opgedroogd bloed.

'Zit er een vertraging op haar alarminstallatie?' vroeg ik.

'O ja. Als je de deur opendoet, zijn er vijftien seconden waarin het alarm alleen maar zoemt, wat lang genoeg is om de code in te tikken voordat het echt afgaat.'

'Dan moet ze de deur hebben opengedaan, het alarm hebben uitgeschakeld, en die man hebben binnengelaten, om vervolgens het alarm weer aan te zetten terwijl hij nog hier was. Anders zou het later, toen hij wegging, nooit zijn afgegaan. Interessant.'

'Ja,' zei Marino, 'verdomd interessant.'

We waren in de huiskamer en stonden naast de omgevallen salontafel, die onder het poeder zat dat wordt gebruikt om vingerafdrukken op te sporen. De bladen op de grond waren literatuur- en opinietijdschriften, en waren allemaal al een paar maanden oud.

‘Heb je ook recente kranten en tijdschriften gevonden?’ vroeg ik. ‘Als ze hier ergens een krant heeft gekocht, kan dat belangrijk zijn. Het is de moeite waard om alle plaatsen te controleren waar ze is geweest nadat ze uit het vliegtuig kwam.’

Ik zag dat hij zijn kaakspieren spande. Marino vond het vreselijk als ik hem leek te vertellen hoe hij zijn werk moest doen. Hij zei: ‘Er lagen er een paar boven in haar slaapkamer, bij haar attaché-koffertje en haar tassen. Een Miami *Herald* en iets wat de *Keynoter* heet, een blaadje met voornamelijk onroerend-goedadvertenties voor de Keys. Misschien was ze wel van plan om daarheen te verhuizen. Allebei van afgelopen maandag. Ze heeft ze waarschijnlijk op het vliegveld gekocht of misschien ergens gevonden tijdens de terugreis naar Richmond.’

‘Ik zou wel willen weten wat haar makelaar te vertellen heeft...’ ‘Niets, hij heeft niets te vertellen,’ onderbrak hij me. ‘Hij had geen idee waar Beryl was en heeft haar huis terwijl ze weg was maar één keer aan mensen laten zien. Een jong stel. Die vonden het te duur. Beryl vroeg driehonderdduizend dollar voor het huis.’ Hij keek om zich heen met een ondoordringend blik. ‘Nu is het vast een koopje.’

‘Beryl heeft die avond een taxi van het vliegveld naar huis genomen,’ nam ik vasthoudend de details door.

Hij pakte een sigaret en wees ermee naar de deur. ‘We hebben de bon in de hal, op dat kleine tafeltje bij de deur gevonden. De chauffeur, een zekere Woodrow Hunnel, is al ondervraagd. Zo stom als het achterèind van een varken. Hij zei dat hij in de rij taxi’s bij het vliegveld stond te wachten. Zij had zijn auto uitgekozen. Dat was rond acht uur en het regende dat het goot. Ongeveer veertig minuten later leverde hij haar hier bij het huis af. Hij zegt dat hij haar twee koffers naar de deur gedragen heeft en dat hij toen vertrokken is. Ze heeft zesentwintig dollar betaald, inclusief de fooi. Een half uur later was hij weer op het vliegveld, waar hij een ander vrachtje oppikte.’

‘Ben je daar zeker van, of is dat wat hij je heeft verteld?’

‘Zo zeker als ik hier sta.’ Hij tikte met de sigaret op een knokkel van zijn hand en betastte het filter met zijn duim. ‘We hebben z’n verhaal gecontroleerd. Hunnel vertelt de waarheid. Hij heeft de dame met geen vinger aangeraakt. Daar had hij gewoon geen tijd voor.’

Ik volgde zijn blik naar de donkere spatten bij de deuropening.

De kleren van de moordenaar moesten ook onder het bloed gezeten hebben. Het was niet erg waarschijnlijk dat een taxi-chauffeur wiens kleren helemaal bebloed waren, een vrachtje op zou gaan pikken.

‘Ze was dus nog niet lang thuis,’ zei ik. ‘Rond negen uur kwam ze hier binnen en een buurman meldde om elf uur dat haar alarm afging. Dat was toen al een half uur bezig, wat betekent dat de moordenaar rond half elf weer verdwenen was.’

‘Ja,’ antwoordde hij. ‘Dat is nog het moeilijkst te begrijpen. Te oordelen naar die brieven was ze doodsbenauwd. Ze komt dus in het geheim naar de stad terug, sluit zichzelf in haar huis op en heeft zelfs een revolver op het aanrecht liggen – die zal ik je laten zien als we daar zijn. En dan, hoppa! De bel gaat of zo, en voor je ’t weet laat ze die vent binnen en stelt ze daarna het alarm opnieuw in. Het moet iemand zijn die ze kende.’

‘Ik sluit niet uit dat het een vreemde was,’ zei ik. ‘Als die man een vlotte babbel had, vertrouwde ze hem misschien wel en heeft ze hem om de een of andere reden binnengelaten.’

‘Om die tijd?’ Hij wierp me een snelle blik toe en keek toen de kamer rond. ‘Waarom? Kwam hij om tien uur ’s avonds langs om abonnementen op tijdschriften of misschien chocola te verkopen?’

Ik antwoordde niet. Ik wist het niet.

We bleven staan bij de deur die op een gang uitkwam. ‘Dit is het eerste bloed,’ zei Marino terwijl hij naar de opgedroogde spatten op de muur keek. ‘Hier liep ze haar eerste wond op, de eerste messteek. Ik denk dat ze zo snel ze kon wegrende en dat hij toen naar haar uithaalde.’

Ik dacht aan de wonden op Beryls gezicht, armen en handen. ‘Ik vermoed,’ vervolgde hij, ‘dat hij hier haar linkerarm, haar rug of haar gezicht heeft geraakt. Het bloed op de muur is van het lemmet gespat. Hij had haar toen al minstens één keer verwond, want er zat bloed op het lemmet, en toen hij weer uithaalde, spatten de druppels van het wapen tegen de muur.’

De vlekken waren ovaal van vorm, ongeveer zes millimeter in doorsnee en werden naarmate ze verder van de deurpost af zaten, steeds langwerpiger. Ze vormden een boog die zich links van de deur over tenminste drie meter uitstrekte. De aanvaller had zijn wapen met zoveel kracht gehanteerd alsof het een squashracket was. Ik kon de emoties voelen die bij deze mis-

daad een rol gespeeld hadden. Het was geen woede. Het was iets veel ergers. *Waarom had ze hem binnengelaten?*

‘Te oordelen naar de plaats van de spatten, lijkt het me dat die kerel ongeveer hier stond,’ zei Marino terwijl hij een paar meter van de linkerdeurpost af ging staan. ‘Hij haalt uit, verwondt haar opnieuw, en terwijl het lemmet naar beneden komt, vliegen er bloeddruppels af die tegen de muur spatten. Je ziet dat het patroon hier begint.’ Hij wees naar de bovenste druppels, die zich ongeveer ter hoogte van zijn hoofd bevonden. ‘Dan zwaait hij het wapen naar beneden en stopt het een paar centimeter boven de grond.’ Hij wachtte even, me uitdagend met zijn blik. ‘Jij hebt haar onderzocht. Wat denk jij? Is hij rechts- of linkshandig?’

De politie wilde dat altijd weten. Hoe vaak ik hen ook vertelde dat dat maar een gok was, ze vroegen het altijd.

‘Het is niet mogelijk om dat uit deze spatten af te leiden,’ zei ik. Ik had een droge, stoffige smaak in mijn mond. ‘Het hangt er helemaal van af waar hij zich ten opzichte van haar bevond. Wat betreft de steekwonden in haar borst, die lijken van links naar rechts te lopen. Dat zou kunnen betekenen dat hij linkshandig is. Maar toch is ook dat afhankelijk van zijn positie ten opzichte van haar.’

‘Ik vind het toevallig wel interessant dat alle wonden die ze heeft opgelopen toen ze zich verdedigde, aan de linkerkant van haar lichaam zitten. Ze rent weg. Hij valt haar links in plaats van rechts aan. Dan vraag ik me dus af of hij linkshandig is.’ ‘Dat is helemaal afhankelijk van de manier waarop het slachtoffer en de aanvaller tegenover elkaar stonden,’ herhaalde ik ongeduldig.

‘Juist,’ mompelde hij geïrriteerd. ‘Alles hangt van iets anders af.’

De gang had een houten vloer. Met krijt was een lijn getrokken rondom een spoor van druppels bloed dat naar links leidde, naar een trap ongeveer drie meter bij ons vandaan. Beryl was die trap op gevluht. Haar ontzetting en angst waren groter geweest dan haar pijn. Op de muur links zat bij vrijwel elke stap die ze had gezet een bloederige veeg waar ze met haar gewonde vingers steun had gezocht tegen de lambrizing.

De zwarte vlekken zaten op de grond, op de muren en op het

plafond. Beryl was naar het eind van de hal op de bovenverdieping gerend, waar ze even in een hoek gedreven was. Op die plek was er ontzettend veel bloed. De jacht was blijkbaar heropend toen ze van de hal naar haar slaapkamer was gevluht, waar ze hem blijkbaar had ontweken door over haar grote tweepersoonsbed te kruipen terwijl hij eromheen liep. Ze had toen haar attaché-koffertje naar zijn hoofd gegooid, of misschien had het ding boven op het bed gelegen en was er vanaf gevallen, wat waarschijnlijker was. Toen de politie het koffer-tje vond, stond het geopend en ondersteboven, als een kleine tent, op het tapijt. Haar papieren, waaronder de fotokopieën van de brieven die ze in Key West had geschreven, lagen er vlak naast.

‘Wat voor andere papieren hebben jullie gevonden?’ vroeg ik. ‘Bonnen, een paar reisgidsen, waaronder een brochure met een kaart van de stad erin,’ antwoordde Marino. ‘Ik kan er wel een paar fotokopietjes van maken als je dat wilt.’

‘Graag,’ zei ik.

‘We hebben ook een stapel getypte vellen papier op haar ladenkast daar gevonden,’ wees hij. ‘Dat is waarschijnlijk waar ze in de Keys aan werkte. Er staan veel aantekeningen in potlood in de kantlijn. Geen noemenswaardige vingerafdrukken, alleen een paar vegen en een paar gedeeltelijke afdrukken die van haar zelf zijn.’

Haar bed was afgehaald, zodat de kale matras zichtbaar was. De bebloede quilt die als spreid had gediend en de lakens waren naar het laboratorium gestuurd. Ze was steeds langzamer geworden, had de controle over haar bewegingen verloren, was zwakker geworden. Ze was terug naar de hal gestrompeld, waar ze over een oosters gebedskleed was gevallen dat ik me herinnerde van de foto's die van de plaats van het misdrijf genomen waren. Er zaten bloederige vegen en handafdrukken op de vloer. Beryl was in de logeerkamer achter de badkamer gekropen en daar was ze uiteindelijk gestorven.

‘Persoonlijk,’ zei Marino, ‘denk ik dat hij er geen lol aan beleefde tenzij hij haar op kon jagen. Hij had haar beneden in de woonkamer kunnen grijpen en doden, maar dat zou niet spannend geweest zijn. Waarschijnlijk liep hij voortdurend te glimlachen toen ze zo bloedde, en terwijl ze schreeuwde en smeekte. Toen ze zich uiteindelijk hierheen gesleept had, stortte

ze in. Het spel was uit. Er was geen lol meer aan. Dus maakte hij er een eind aan.'

De kamer was ingericht in een winterse, gele tint die zo bleek was als zonnestralen in januari. De houten vloer was zwart bij het tweepersoonsbed en er zaten zwarte strepen en vlekken op de witgepleisterde muur. Op de politiefoto's lag Beryl op haar rug. Haar benen waren gespreid, haar armen hield ze tegen haar hoofd, en haar gezicht was naar de gordijnen voor het raam toegedraaid. Ze was naakt. Toen ik de foto's voor het eerst bekeek, kon ik niet bepalen hoe ze eruitzag en zelfs niet wat voor kleur haar ze had. Ik zag alleen maar rood. De politie had een bebloede kaki pantalon in de buurt van haar lichaam gevonden. Haar bloes en onderkleding waren weg.

'Die taxichauffeur waar je het over had – Hunnel of hoe hij ook mag heten – herinnerde hij zich wat Beryl aan had toen hij haar van het vliegveld meenam?' vroeg ik.

'Het was donker,' antwoordde Marino. 'Hij wist het niet zeker, maar hij dacht dat ze een broek met een jasje droeg. We weten dat ze een broek aan had toen ze werd aangevallen, dat is dat kaki exemplaar dat we hier gevonden hebben. Er lag een bijpassend jasje op een stoel in haar slaapkamer. Ik denk niet dat ze zich verkleed heeft toen ze thuiskwam, ze heeft gewoon haar jasje op een stoel gegooid. En de rest van haar kleren – een blouse en haar onderkleding – die zijn meegenomen door de moordenaar.'

'Een souvenir,' dacht ik hardop.

Marino staaarde naar de donkere vlekken op de vloer waar haar lichaam was aangetroffen.

Hij zei: 'Ik denk dat toen hij haar eenmaal hier had, hij haar kleren heeft uitgetrokken en haar toen heeft verkracht, of dat heeft proberen te doen. Daarna heeft hij haar hals doorgesneden en haar bijna onthoofd. Jammer van haar spermatest,' voegde hij eraan toe. Hij had het over de test die we hadden gedaan om lichamelijk bewijsmateriaal te vinden, en die niet had aangetoond dat er sperma aanwezig was. 'Dat betekent zeker dat we een DNA-test wel kunnen vergeten?'

'Tenzij er in dat bloed dat we onderzoeken ook wat van hem bij is,' antwoordde ik. 'Zo niet, ja. Vergeet het DNA dan maar.' 'En geen haren,' zei hij.

'Alleen een paar die overeenkomen met haar eigen haar.'

Het huis was zo stil dat onze stemmen verontrustend luid klonken. Overal waar ik keek zag ik die lelijke vlekken. Ik zag de beelden voor me: de steekwonden, de sporen van het heft, de gruwelijke wond in haar hals, die op een rode, wijdopen mond leek. Ik ging naar de hal. Het stof sloeg op mijn longen en ik kon slechts met moeite ademen.

Ik zei: 'Laat me eens zien waar je haar revolver hebt gevonden.' Toen de politie die avond eenmaal ter plaatse was, hadden ze Beryls .380 automatische revolver op de aanrecht naast de magnetron gevonden. De revolver was geladen en de veiligheidspal zat erop. Er zaten alleen wat gedeeltelijke vingerafdrukken op en die waren volgens de politie van haarzelf afkomstig.

'Ze had een doos patronen in een kastje naast haar bed,' zei Marino. 'Waarschijnlijk bewaarde ze de revolver daar ook. Ik denk dat ze haar koffers naar boven bracht, ze uitpakte en de meeste van haar kleren in de wasmand in de badkamer deed. Op een gegeven moment moet ze toen haar wapen te voorschijn hebben gehaald. Dat geeft overduidelijk aan dat ze zo nerveus als de pest was. Ik durf te wedden dat ze met haar blaffer in de hand elke kamer gecontroleerd heeft voordat ze zich kon ontspannen.'

'Dat zou ik ook gedaan hebben,' merkte ik op.

Hij keek de keuken rond. 'Misschien wilde ze hier iets te eten halen.'

'Misschien was ze dat wel van plan, maar ze heeft niets gegeten,' antwoordde ik. 'De inhoud van haar darmen bestond uit ongeveer vijftig milliliter, oftewel vijftig gram, donkerbruin vocht. Wat ze ook had gegeten, het was helemaal verteerd toen ze stierf – of liever gezegd, toen ze werd aangevallen.' Het spijsverteringsproces stopt bij acute stress of angst. Als ze net iets gegeten had toen de moordenaar haar te pakken nam, zou het eten nog in haar maag hebben gezeten.

'Er is überhaupt niet veel te bikken,' zei hij op een toon alsof hij een belangrijke opmerking maakte, en opende de deur van de ijskast.

We zagen een verschrompelde citroen, twee pakjes boter, een stuk beschimmelde Deense kaas, wat specerijen en een fles tonic. Het vriesvak was wel iets, maar niet veel beter voorzien. Er waren een paar pakjes kip, wat diepvriesmaaltijden en mager gehakt. Blijkbaar was koken voor Beryl slechts een nood-